

Independent Evaluation Commission for assessing the integrity of candidates
for the position of member in the self-administration bodies of judges and prosecutors

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția
de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

OPINIE SEPARATĂ

*depusă de către membrul Vitalie Miron, pe marginea deciziei nr. 19, cu privire la
candidatura lui Ion CHIRTOACĂ,*

*Candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii,
adoptată de către Comisie la data de 20 ianuarie 2023.*

Examinând dosarul candidatului judecător Ion CHIRTOACĂ, candidat la funcția de membru al Consiliul Superior al Magistraturii, Comisia prin decizia nr. 19 din 20 ianuarie 2023, a dispus:

„ În baza art. 8 alin. (1), alin. (2) lit. a) și c), alin. (4) lit. a), b) și (5) lit. a) b), c), d) f) și g) și art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, Comisia a hotărât că candidatul nu îndeplinește criteriile de integritate întrucât s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea de către candidat a criteriilor de integritate etică și financiară, ca rezultat fiind constatat faptul că acest candidat a eșuat evaluarea.”

Totodată, examinând materialele dosarului, probele prezentate și opiniile expuse, am ajuns la concluzia de a nu susține o astfel de decizie.

Atest, că concluzia regăsită în decizia motivată privind constatarea nepromovării evaluării, înglobează în sine existența unui dubiu serios cu privire la respectarea de către acest candidat atât a criteriilor de integritate etică, cât și a celor de ordin financiar. Consecvent, separat, mă voi expune pe marginea ambelor aspecte, după cum urmează:

1. *Nedeclararea contului bancar și a transferurilor de la părinții candidatului în modul stabilit de legislație, care cuprinde 2 aspecte:*

a) Îndoieli cu privire la sursa fondurilor transferate de părinții candidatului în perioada 2012- 2014, prin intermediul unui cont bancar (EUR) deschis în 2010 pe numele candidatului la o bancă din Republica Moldova.

- Astfel, Comisia a ajuns la concluzia că fondurile transferate de părinții către candidat în perioada de referință, au fost substanțial mai mari decât veniturile acumulate de către ei în aceeași perioadă de timp. În plus, părinții ar fi suportat costuri substanțiale de trai, în țara în care locuiau și activau, iar acest aspect ar face venitul rămas disponibil pentru transfer ca fiind unul și mai mic.

- În percepția Comisiei, candidatul nu a prezentat careva probe care ar justifica sursa de venit pentru transferurile realizate, iar explicația candidatului conform căreia această situație se datorează faptului că o perioadă de timp părinții săi au activat în afara câmpului legal, de asemenea nu a fost reținută.

- În viziunea, subsemnatului, explicația oferită Comisiei de către candidat, raportată la circumstanțele speței este una relevantă, în măsură în care poate să înlăture suspiciunea privind sursa veniturilor obținute de către părinții săi.
  - Munca „*la negru*” și/sau peste programul prestabilit, prestată de către conaționali noștri în țara în care activau părinții candidatului, este un fapt notoriu și nu poate fi ignorat cu vehemență. Răspunsurile și informația furnizată de către candidat privind sumele anuale de bani transferate în țară de către părinții acestuia, nu par a fi dubioase, luând în considerare nivelul salariilor în Uniunea Europeană, precum și faptul că ambii părinți la acea etapă se regăseau peste hotarele Republicii Moldova.
  - Important a fi realizat, că sumele de bani respective au fost transmiși candidatului prin intermediul unor transferuri bancare, fapt care denotă o dată în plus dorința subiecților implicați în acest proces de a folosi o cale cât mai transparentă pentru fluxul acestor surse financiare.
  - Pornind de la cele expuse, conchid că nu există un dubiu serios conform căruia părinții candidatului nu ar fi avut capacitatea financiară să dispună de astfel de mijloace financiare.
- b) Nedeclararea contului bancar (EUR), deschis în 2010 pe numele candidatului, și a transferurilor obținute de la părinții săi, în perioada 2012-2014.
- Respectarea regimului juridic al declarației de avere și interese personale de către subiecții declarării, și printre aceștia judecătorii, urmărește drept scop prevenirea îmbogățirii nejustificate și ilicite și evitarea conflictelor de interese în activitatea acestora, inclusiv cu opțiunea de a fi trași la răspundere pentru asemenea fapte.
  - Deși prevederile legale privind obligativitatea declarării conturilor bancare erau clare, din perspectiva subsemnatului, răspunsurile și poziția candidatului față de acest subiect nu au scos la iveală o intenție de a ascunde acest cont bancar, ci mai degrabă o ignorare neintenționată a unei obligații impuse de legislația în vigoare la acel moment.
  - Astfel, ținând cont de natura acestui cont bancar, de absența tranzacțiilor suspecte, de poziția candidatului expusă în cadrul audierilor, constat, că nu a existat o careva intenție sau motiv de a nu dezvălui acest cont bancar în declarațiile sale anuale, iar nerespectarea acestei prevederi a fost o omitere admisă de candidat.
  - Totodată, urmează a fi menționat faptul că atunci când a devenit judecător în 2016, candidatul a început să declare toate conturile bancare și interesele financiare în conformitate cu legislația în vigoare.

- Chiar dacă nedeclararea contului vizat, în esență, constituie o încălcare a regimului juridic privind declararea activelor financiare, în viziunea subsemnatului, acest aspect nu constituie un dubiu serios care ar permite descalificarea candidatului pe acest temei.
  - Având în vedere circumstanțele de mai sus, stabilesc că îngrijorările privind nedeclararea contului menționat au fost atenuate de candidat, fapt ce înlătură orice dubiu serios privind respectarea de către candidat a criteriului de integritate financiară prevăzut la art. 8, alin. (4) din Legea nr. 26/2022.
2. *Cumpărarea unui apartament la preț preferențial - eligibilitatea și îmbunătățirea condițiilor de trai.*
- La data de 21 iunie 2017, candidatul a depus o cerere în adresa Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare CSM), prin care a solicitat includerea sa în lista persoanelor care vor beneficia de apartament la preț preferențial în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai. Respectiva cerere a fost satisfăcută în anul 2021.
  - În conformitate cu concluziile Comisiei, problema identificată la acest capitol constă în faptul, că candidatul ar fi omis în mod judicios să indice în cererea adresată CSM, că de fapt deține un apartament în proprietate. Această pretinsă abatere, ar genera dubii serioase privind atribuirea de principiu a unui apartament la preț preferențial acestei persoane.
  - Important a fi realizat, că candidatul a înaintat o cerere către CSM, la data de 21 iunie 2017. Indubitabil, că la acea dată era în vigoare și își producea efectele prevederile Regulamentului nr. 3 din 6 septembrie 2013, privind selectarea solicitanților înscriși în lista angajaților în sistemul judiciar care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai.
  - Conform, prevederilor pct. 4 din Regulamentul menționat mai sus: „Au calitatea de solicitanți în condițiile prezentului Regulament, următoarele categorii de angajați din sistemul judecătoresc”, lit. a): „Judecătorii instanțelor judecătorești din mun. Chișinău, care nu dispun de spațiu locativ sau dispun de un spațiu locativ insuficient, în raza mun. Chișinău”.
  - Constat că sintagma „în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai” regăsită în conținutul cererii depusă de către candidat în adresa CSM, în sine prezumă și denotă existența unui spațiu locativ, condițiile căruia urmau a fi îmbunătățite la solicitarea candidatului.

- În asemenea circumstanțe, consider că omisiunea imputată candidatului nu putea fi un obstacol în satisfacerea cererii de îmbunătățire a condițiilor de trai. Dimpotrivă, s-a stabilit că candidatul a vândut apartamentul său cu suprafața de 38,4 m.p., iar banii obținuți din această tranzacție fiind investiți în apartamentul la preț preferențial cu o suprafață de 68,4 m.p. Important a fi realizat, că Comisia însăși a concluzionat că nu are niciun motiv să pună la îndoială faptul că candidatul, care deținea un apartament mai mic și intenționa să creeze o familie – ceea ce a făcut în 2022 – urma să beneficieze de un apartament mai mare. Nici nu există indicii că candidatul, care locuiește în prezent în apartamentul părinților săi, cumpărat în 2015, nu intenționează să locuiască în apartamentul la preț preferențial atunci când acesta va fi finalizat.
- În lumina celor enunțate mai sus, consider că acțiunile candidatului în cadrul acestei proceduri, denotă per ansamblu buna credință a respectivei persoane, în măsura în care să elimine orice dubiu serios privind respectarea de către candidat a criteriului de integritate etică prevăzut la art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022.

Legislația pertinentă:

Art. 8 alin. (1), al Legii nr. 26/2022, prevede că în sensul prezentei legi, evaluarea integrității candidaților constă în verificarea integrității etice și a integrității financiare a acestora.

Art. 8 alin. (5), al Legii nr. 26/2022, prevede că pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia de evaluare verifică:

- b) respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;
- d) sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art.2 alin.(2);
- g) alte aspecte relevante pentru clarificarea originii averii candidatului și pentru justificarea acesteia.

Art. 8 alin. (6), al Legii nr. 26/2022, prevede că în aprecierea criteriilor prevăzute la alin. (2)–(5) și în luarea unor decizii cu privire la acestea, Comisia de evaluare nu depinde de constatările altor organe cu competențe în domeniul respectiv.

Art. 8 alin. (2), lit. a) al Legii nr. 26/2022, prevede că se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile,

- care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial;

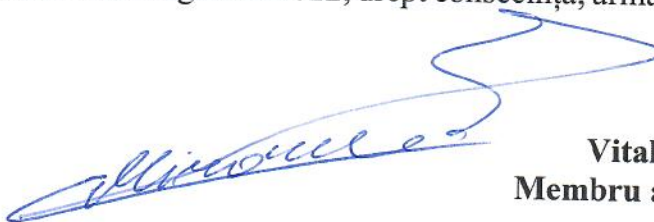
Art. 13 alin. (5) al Legii nr. 26/2022, prevede că se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele prevăzute la art. 8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată.

Art. 12 alin. (4), d) al Legii nr. 26/2022, prevede dreptul candidatului de a prezenta în formă scrisă, date și informații suplimentare pe care le consideră necesare în vederea înlăturării suspiciunilor privind integritatea sa.

Concluzia:

În lumina celor relatate, având în vedere că sunt în dezacord cu decizia propusă și susținută de majoritatea membrilor Comisiei, am votat împotriva deciziei aprobate și am depus prezenta opinie separată, considerând că candidatul Ion CHIRTOACĂ, candidat la funcția de membru al CSM, întrunește criteriile de integritate regăsite la art. 8 din Legea 26/2022, drept consecință, urma să promoveze evaluarea.

Semnătura:

Vitalie MIRON
Membru al Comisiei,